

Burgemeester en Wethouders

Provincie Utrecht
t.a.v. het college van Gedeputeerde Staten
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

Kopie aan leden Provinciale Staten

Uw brief/kenmerk

Ons kenmerk
DIR/WW/EW/5385768

Onderwerp
Proces detailhandel in PRS / PRV

Datum
6 december 2016

Geacht college van GS,

In het kader van de herijking PRS / PRV zijn door verschillende Statenfracties vragen gesteld over het onderdeel detailhandel en de wijze waarop dat tot stand is gekomen. Gezien de antwoorden die uw college hierop heeft gegeven, hechten wij eraan om een en ander in het juiste perspectief te plaatsen. Met het oog op de toekomst en het belang van constructieve samenwerking, maken wij ons zorgen over de wijze waarop u in het proces rond detailhandel met de inbreng van gemeenten en regio's bent omgegaan.

De provincie is in 2014 gestart met het proces om provinciaal detailhandelsbeleid te maken. Al daarvoor, in februari 2014, heeft Regio Amersfoort de eerste afspraken gemaakt over detailhandelsbeleid. Dit is vervolgens nader uitgewerkt en in november 2015 heeft Regio Amersfoort de regionale beleidslijn vastgesteld. Op een bijeenkomst 2 december 2015 heeft Regio Amersfoort deze beleidslijn overhandigd aan gedeputeerde Krol en aangegeven het gesprek hierover met de provincie aan te willen gaan. Er is toen, en ook later, door de provincie geen inhoudelijke reactie gegeven op de beleidslijn van Regio Amersfoort. Ook heeft gedeputeerde Krol geen gebruik gemaakt van het aanbod om in het Bestuurlijk Overleg Economische Zaken Regio Amersfoort hierover het gesprek aan te gaan.

Ter ondersteuning van ons aanbod aan de gedeputeerde, heeft Regio Amersfoort op 21 januari 2016 een brief aan Provinciale Staten gestuurd en hen daarin geïnformeerd over de regionale beleidslijn van Regio Amersfoort. Gedeputeerde Krol heeft hiervan een afschrift ontvangen. In de brief heeft Regio Amersfoort, overeenkomstig onze inbreng in de ambtelijke en bestuurlijke overleggen, onder andere aangegeven: *“De aanleiding om tot provinciaal beleid te komen is helder: het voorkomen van overbewinkeling en het in stand houden van een goed voorzieningenniveau voor de inwoners (en bezoekers) van provincie Utrecht. (...) Daarom hebben de samenwerkende gemeenten van Regio Amersfoort met elkaar een regionale beleidslijn voor detailhandel uitgewerkt. Wij zijn van mening dat provinciaal beleid kan bijdragen aan dit beleid. (...) Qua inhoud zou het provinciaal beleid de hoofdlijnen moeten bieden waarbinnen de regiogemeenten met elkaar tot maatwerk kunnen komen. Vanuit dit beleid zorgt de provincie ervoor dat in elke regio goede afspraken worden gemaakt en ziet toe op het voorkomen van excessen zoals grootschalige nieuwe winkelcentra (als daar geen behoefte aan is), outletcentra en supermarkten op bedrijventerreinen.”*

Op 13 januari 2016 is er met gedeputeerde Krol en de gemeenten / regio's een eerste bestuurlijk overleg geweest over het provinciale detailhandelsbeleid. Hierin is gesproken over het onderzoek van Q&A en het proces. Hierin hebben diverse gemeenten en de regio's U10 en Regio Amersfoort op een open en constructieve wijze hun zorgen geuit over het proces. Dit is in de maanden daarna bij herhaling en gaandeweg steeds indringender herhaald. De provincie heeft het proces niet aangepast.

In het tweede bestuurlijk overleg van 3 maart 2016 is voor de eerste keer een nog zeer beknopte (een half A4) en algemene beleidslijn over perifere detailhandel besproken. Deze was 6 dagen voor het bestuurlijk overleg pas verstuurd vanuit de provincie. Diverse gemeenten en de regio's U10 en Regio Amersfoort hebben aangegeven dit beleid niet te ondersteunen en hebben voorstellen gedaan voor een andere invulling. De provincie zou nog een nadere uitwerking geven aan het beleid.

Pas 10 weken later - na het sturen van een brandbrief door U10 en Regio Amersfoort d.d. 28 april 2016 en herhaald ambtelijk aandringen - heeft de provincie deze nadere uitwerking op 13 mei 2016 met ons gedeeld. Op 19 mei 2016 heeft hierover nog een extra bestuurlijk overleg plaatsgevonden. Vijf dagen later, op 24 mei 2016, heeft Gedeputeerde Staten het beleid ongewijzigd vastgesteld. Ook daarop ingediende zienswijzen (door gemeenten en marktpartijen) heeft niet tot aanpassing van beleid geleid, zo blijkt uit de concept nota van beantwoording d.d. 27 september 2016.

Op 7 oktober is er op initiatief van wethouder Kemmerling telefonisch contact geweest met gedeputeerde Krol. Hierin is nogmaals gepleit voor aanpassing van het beleid, in het bijzonder voor de mogelijkheden voor sport, fietsen en electronica op bedrijvenpark Vathorst. De gedeputeerde heeft onder andere gewezen op de mogelijkheid van experimenteerruimte in de PRS. Afgesproken is dat er ambtelijk, en eventueel met inzet van experts, gekeken zou worden naar de effecten en dat op basis daarvan nader overleg zou zijn. De gedeputeerde heeft onder andere gewezen op de mogelijkheid van experimenteerruimte in de PRS.

Vervolgens is in een ambtelijk overleg op 13 oktober 2016 door de provincie aangegeven dat de wens tot ruimere brancheringsregels voor bedrijvenpark Vathorst door de gemeente Amersfoort nader onderbouwd zou moeten worden, zowel op inhoud (hoe dat vorm te geven in beleid en regels of als experimenteerruimte) als op onderbouwing (een onderzoek naar de effecten op regionale schaal). Benadrukt werd dat GS op voorhand nog geen standpunt had over de eventuele verruiming en ons voorstel af wilde wachten. Gezien deze afspraak en in afwachting van de resultaten van het onderzoek naar de effecten, hebben wij besloten geen gebruik te maken van de hoorzitting in Provinciale Staten over de PRS / PRV. Wel heeft wethouder Jansma van gemeente Baarn mede namens Regio Amersfoort ingesproken over detailhandel.

Op 26 oktober 2016 hebben wij ambtelijk de offerte van BRO met de opzet van het onderzoek naar de regionale effecten gedeeld met de provincie en is aangeboden hierop inhoudelijk te reageren voordat BRO een definitieve opdracht kreeg. Op 27 oktober heeft de provincie ambtelijk aangegeven hier geen gebruik van te willen maken.

In het kader van het onderzoek naar de regionale effecten, heeft de gemeente vervolgens op 3 november 2016 ambtelijk gevraagd om de provinciale inventarisatie van bestemmingsplannen met de bestaande en nog onbenutte meters voor perifere detailhandel te mogen ontvangen. Op 9 november heeft de provincie een onbruikbaar bestand gestuurd (het betrof enkel een kaartbeeld). Vervolgens is hier op 10 november door gemeente Amersfoort op gewezen en is gevraagd om een overzicht waaruit de inventarisatie wel zou blijken. De provincie heeft op 15 november aangegeven hier achteraan te gaan. Tot op heden hebben wij geen reactie meer ontvangen.

Op 16 november 2016 heeft wethouder Kemmerling aan gedeputeerde Krol en cc gedeputeerde Van den Berg een nader voorstel gemaald, vergezeld van de belangrijkste conclusies en bevindingen van het door BRO uitgevoerde onderzoek naar de regionale effecten. Hierin is de gedeputeerde gevraagd om zijn reactie en is de wens geuit het overleg over de brancheringsregels hiermee vervolg te geven. Tot op heden heeft gemeente Amersfoort op het voorstel en het onderzoek nog geen reactie van de gedeputeerde of GS

ontvangen, ook niet ambtelijk. Uit de beantwoording op vragen door Statenfracties is ons inmiddels de lijn van GS duidelijk geworden.

Tot slot willen wij nog specifiek ingaan op enkele passages in de GS beantwoording van de vragen van de PvdA. U geeft daarin aan dat het college van GS via de ambtelijke lijn op maandagmiddag 21 november het gehele rapport heeft ontvangen. Waarom heeft u in de vergadering van de commissie RGW op 21 november al een negatief standpunt over het rapport ingenomen terwijl u nog geen kennis had genomen van het gehele rapport? Ook stelt u: *“Opgemerkt wordt dat het vigerende bestemmingsplan voor het bedrijventerrein Vathorst (onderdeel van Bedrijventerreinen en snelwegen e.o.) de vestiging van een sportzaak zoals Decathlon niet toestaat. De Amersfoortse raad heeft dit bestemmingsplan op 6 december 2014 vastgesteld voor een planperiode van 10 jaar. De opvatting van het college van Amersfoort wijkt daarmee af van de destijds door de raad gemaakte ruimtelijke afweging.”* Dit is onjuist. De gemeenteraad heeft in de nota detailhandel extra branches toegestaan (beleidsmatig), maar tevens besloten dat niet op voorhand in het bestemmingsplan te willen regelen, maar per ontwikkeling goed te willen kijken of het wenselijk is. Dat toont onze zorgvuldige benadering ten aanzien van nieuwe detailhandelsontwikkelingen. In uw antwoorden geeft u meermaals aan dat u aanneemt dat er al voldoende meters beschikbaar zijn. U toont dat echter niet aan. Waarop zijn uw aannames gebaseerd? Volgens ons zijn deze aannames onjuist: uit onze informatie, onder andere van BRO en van Decathlon, blijkt dat er in de Regio Amersfoort geen pasklare winkelruimte voor grootschalige formules voorhanden is.

Provinciale Staten ontvangt een copie van deze brief. Ter ondersteuning van de door ons geschetste gang van zaken, treft u in de bijlage de brief aan PS van 21 januari en de brief aan uw college van 28 april.

Op 12 december a.s. zal Provinciale Staten besluiten over de PRS. In dat licht vonden wij het belangrijk om nog te reageren op enkele passages in uw beantwoording op vragen van Statenfracties en ons perspectief op het doorlopen proces te schetsen. Uw volgende stap zal het maken van een retailvisie zijn. Voordat u daartoe overgaat, vragen wij u in overleg met gemeenten en regio's tot heldere procesafspraken te komen. Ook vragen wij daarbij expliciet aandacht voor afspraken over de borging van lokale en regionale inbreng. Daarop vertrouwend, spreken we de hoop uit dat we in de toekomst vruchtbaar kunnen samenwerken. Immers, we staan voor dezelfde opgaven om ons gebied vitaal en aantrekkelijk te houden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Amersfoort,
de secretaris, de burgemeester,

BIJLAGE 1 – Kopie brief aan gedeputeerde Krol d.d. 28 april 2016

UTRECHT 10

Aan	Provincie Utrecht Gedeputeerde B. Krol Postbus 80300 3508 TH Utrecht			Stadhuisplein 5 3811 LM Amersfoort Postbus 4000 3800 EA Amersfoort T 033 469 53 19
Onderwerp	Proces detailhandel in PRS	Datum	28 april 2016	Inlichtingen Dhr. A.C.J. Moons T 033 469 53 34
Ons kenmerk	EZ/160428	Uw kenmerk		

Geachte gedeputeerde Krol,

In het kader van de nieuwe Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de bijbehorende verordening zijn wij met elkaar in gesprek over het onderwerp detailhandel. Daarover is inmiddels tweemaal gesproken in een bestuurlijk overleg met U10, Regio Amersfoort en alle gemeenten uit de provincie. Wij maken ons grote zorgen over de gang van zaken, zowel over het proces als de inhoud. Onze zorgen hebben betrekking op de zorgvuldigheid van de afstemming en de gevolgen van uw voorgenomen beleid. Deze brief is tot stand gekomen na bespreking in het Bestuurlijk Overleg Economische Zaken Regio Amersfoort als mede na overleg met de trekkers van de Bestuurstafel Economie/detailhandel van de U10. Voordat u tot besluitvorming in G5 overgaat, willen wij met u in gesprek en vragen u om een extra Bestuurlijk Overleg.

Nogmaals willen wij benadrukken dat wij voor de provincie een coördinerende rol zien en ondersteunen dan ook uw voornemen om provinciaal detailhandelsbeleid te maken. Het door u voorgenomen beleid, en de methodiek waarmee u een en ander lijkt vorm te willen geven, roept echter bij ons vragen op en heeft verstrekkende consequenties op lokaal en regionaal niveau. De beperkingen in de PRS stroken niet met het zorgvuldig proces dat de provincie wil doorlopen met de Retailvisie 2017. De twee eerdere bestuurlijke overleggen zijn vooral over de rol van de provincie en het proces gegaan. Het gesprek daarover moet nog verder worden gevoerd. Bovendien kan het overleg niet goed worden afgerond zonder de inhoud van het beleid te bespreken.

In het bestuurlijk overleg zouden wij graag de inhoud van het beleid bespreken aan de hand van een volledige uitwerking van uw voorgenomen beleid zoals u dat in de PRS wilt gaan opnemen. Daarnaast willen wij dan graag reageren op het conceptverslag dat wij recent hebben ontvangen van het laatste bestuurlijke overleg van 3 maart 2016. Wij hebben vragen bij een aantal onderdelen van het verslag. Tevens willen we met u in gesprek over het ambtelijke verzoek om te reageren op een kaart met begrenzingen van winkelgebieden. Graag willen wij de methodiek en de consequenties hiervan bestuurlijk bespreken. Wanneer uit ons overleg blijkt dat een dergelijke kaart echt noodzakelijk is, dan hebben wij graag de mogelijkheid om inhoudelijk op diverse verkeerde begrenzingen te reageren. Wij gaan ervan uit dat deze wijzigingen nog voor de vaststelling door Gedeputeerde Staten op 24 mei kunnen worden verwerkt.

UTRECHT 10

Ons voorstel is om vanwege praktische redenen het bestuurlijke overleg over detailhandel te houden met de grotere gemeenten uit onze regio's en de bestuurlijk vertegenwoordigers Economische Zaken van U10 en Regio Amersfoort. Graag vernemen wij uw reactie en vertrouwen op een constructief vervolg van de bestuurlijke overleggen.

Hoogachtend,

P. de Groene
Voorzitter Bestuurstafel Economie
U10

M.A. Röell
Voorzitter Bestuurlijk Overleg EZ
Regio Amersfoort

Kopie: Gedeputeerde Staten Provincie Utrecht

BIJLAGE 2 – Kopie brief aan Provinciale Staten d.d. 21 januari 2016

Aan	Provincie Utrecht Provinciale Staten Postbus 80300 3508 TH Utrecht			Stadhuisplein 5 3811 LM Amersfoort Postbus 4000 3800 EA Amersfoort T 033 469 53 19
Onderwerp	Beleidslijn detailhandel Regio Amersfoort	Datum	21 januari 2016	Inlichtingen Dhr. A.C.J. Moons T 033 469 53 34
Ons kenmerk	EZ/210116	Uw kenmerk		

Geachte leden van Provinciale Staten,

Op 25 januari a.s. gaat u in gesprek over detailhandel in de provincie Utrecht. Later dit jaar wilt u in het kader van de herijking van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie de hoofdlijnen van het provinciale detailhandelsbeleid verder vormgeven. De aanleiding om tot provinciaal beleid te komen is helder: het voorkomen van overbewinkeling en het in stand houden van een goed voorzieningenniveau voor de inwoners (en bezoekers) van provincie Utrecht.

Ook wij maken ons zorgen over de ontwikkelingen in de detailhandel. De gemiddelde leegstand van winkels in de provincie Utrecht valt nog mee, maar dat is allerminst reden om achterover te leunen. De detailhandel staat voor grote uitdagingen om verschraving van het voorzieningenniveau en toenemende leegstand te voorkomen. Om detailhandelspartijen in staat te stellen deze uitdagingen het hoofd te bieden, is duidelijk beleid vanuit de overheid nodig. Daarom hebben de samenwerkende gemeenten van Regio Amersfoort met elkaar een regionale beleidslijn voor detailhandel uitgewerkt. Wij zijn van mening dat provinciaal beleid kan bijdragen aan dit beleid. In dit licht informeren wij u graag over ons beleid.

Vorig jaar in maart hebben wij u geïnformeerd, dat wij een regionale beleidslijn voor detailhandel aan het opstellen waren. Inmiddels is deze beleidslijn door het Bestuurlijk Overleg Economische Zaken Regio Amersfoort vastgesteld. De regionale beleidslijn hebben wij aangeboden aan gedeputeerde Krol en op 2 december 2015 met hem besproken. Graag willen wij langs deze weg benadrukken, dat wij het zeer op prijs stellen dat de gedeputeerde op een dergelijke open en constructieve wijze het gesprek wil voeren om gezamenlijk tot detailhandelsbeleid te komen. Ook het bestuurlijk overleg van de gedeputeerde met alle gemeenten in de provincie van 13 januari jl. hebben wij als constructief ervaren.

Centraal in onze regionale beleidslijn staat het uitgangspunt dat we streven naar een optimaal voorzieningenniveau voor de consumenten (inwoners en bezoekers). De leefbaarheid van de kernen in onze regio is van groot belang. Om hierin te voorzien, is er enerzijds de zorg voor het functioneren van onze binnensteden, dorpskernen en wijkwinkelcentra. We stellen duidelijke grenzen aan de mogelijkheden voor nieuwe detailhandel. De Ladder voor Duurzame Verstedelijking speelt daarbij een belangrijke rol. Anderzijds is er ook ruimte voor ondernemerschap nodig om complementaire en/of vernieuwende winkels kansen te bieden. Consumentengedrag en -voorkeuren zijn constant in beweging. Winkeliers moeten ruimte hebben om hier goed op in te kunnen spelen. Ons beleid biedt ruimte waar het kan, en stelt grenzen waar het moet.

In de regionale beleidslijn sluiten we aan bij de uitgangspunten uit het rapport dat onderzoeksbureau Q&A voor de provincie heeft opgesteld:

1. Regio Amersfoort onderschrijft op hoofdlijnen de *zorg* die in het rapport wordt uitgesproken: dreigende overbewinkeling moet worden voorkomen.
2. Regio Amersfoort heeft hierop reeds geanticipeerd met *duidelijk beleid* op de aspecten die door Q&A zijn genoemd.
3. Dit beleid gaat uit van een optimaal winkelaanbod *voor de consument*. Naast reguleren (bijvoorbeeld geen supermarkten of kledingwinkels op bedrijventerreinen), is ook ruimte voor ondernemerschap en vernieuwing nodig.
4. Dit beleid stelt regionaal heldere *grenzen*, en biedt daarbinnen ruimte voor lokaal *maatwerk*, zoals Q&A ook adviseert.
5. Onze regionale afspraken kunnen als voorbeeld dienen voor andere regio's en de provincie kan dit betrekken bij haar eigen positiebepaling.
6. Een goed voorbeeld hoe het regionale beleid in de praktijk werkt, zijn de regelmatig terugkerende vestigingsverzoeken van supermarkt discounters. Iedere gemeente heeft dezelfde boodschap: nieuwe supermarkten staan we niet toe op bedrijventerreinen. Gemeenten weten dit van elkaar en worden zo niet tegen elkaar uitgespeeld.

Zoals wij in de inleiding al aangaven, zijn wij van mening dat provinciaal beleid kan (en zou moeten) bijdragen aan dit regionale beleid. Qua inhoud zou het provinciaal beleid de hoofdlijnen moeten bieden waarbinnen de regiogemeenten met elkaar tot maatwerk kunnen komen. Vanuit dit beleid zorgt de provincie ervoor dat in elke regio goede afspraken worden gemaakt en ziet toe op het voorkomen van excessen zoals grootschalige nieuwe winkelcentra (als daar geen behoefte aan is), outletcentra en supermarkten op bedrijventerreinen.

Wanneer u vragen heeft over onze beleidslijn, zijn wij graag bereid om een toelichting te komen geven. Wij wensen u een succesvolle bijeenkomst op 25 januari!

Hoogachtend,

Jhr. M.A. Röell
Voorzitter Bestuurlijk Overleg Economische Zaken
Regio Amersfoort